

	str.:
PŘEDMLUVA	6
1. AUTOMATIZOVANÉ SYSTÉMY ŘÍZENÍ V ČESKOSLOVENSKÉM NÁRODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ	7
1.1 Úkoly a cíle státní technické politiky ve výstavbě automatizovaných systémů řízení	7
1.2 Hierarchie automatizovaných systémů řízení v čs. národním hospodářství	9
1.3 Úlohy automatizovaných systémů řízení technologických procesů v čs. národním hospodářství	10
1.4 Řízení rozvoje automatizovaných systémů řízení v ČSSR	10
1.5 Opatření k racionalizaci rozvoje automatizovaných systémů řízení	11
1.6 Příprava kvalifikovaných kádrů pro automatizované systémy řízení	13
2. ÚLOHA AUTOMATIZOVANÝCH SYSTÉMŮ ŘÍZENÍ VÝROBNÍCH A TECHNOLOGICKÝCH PROCESŮ	15
2.1 Základní pojmy a definice	17
2.2 Obecné cíle a úlohy automatizovaných systémů řízení technologických procesů	20
2.3 Klasifikace automatizovaných systémů řízení technologických procesů	22
2.4 Úlohy realizované automatizovaným systémem řízení	26
2.4.1 Cíle a úlohy ASŘ	26
2.4.2 Teoretické problémy ASŘ TP	30
2.4.3 Další rozvoj teorie automatického řízení vzhledem k budoucím potřebám ASŘ	46
2.5 Funkce automatizovaných systémů řízení technolog. procesů	49
2.5.1 Informační funkce ASŘ TP	51
2.5.2 Řídicí funkce ASŘ TP	52
2.5.3 Jiné funkce ASŘ TP	52
2.6 Automatizované systémy řízení výrobně technologických procesů jako kybernetické systémy	53
2.6.1 Složitost systému	54
2.6.2 Dynamika systému	54
2.6.3 Existence podsystémů	54
2.6.4 Hierarchická struktura	55
2.6.5 Prvky samočinné organizace	58
2.6.6 Velký počet typů technických zařízení	58
2.6.7 Účast člověka v procesu řízení	59
3. ORGANIZACE A ŘÍZENÍ VÝSTAVBY ASŘ	63
3.1 Organizační zabezpečení procesu výstavby ASŘ	63
3.2 Metodika budování ASŘ	68
3.3 Stádia výstavby systému a jejich projektová dokumentace	70
3.3.1 Projektový úkol systému	74
3.3.2 Úvodní projekt systému	75
3.4 Strukturované projektování	78
3.5 Efektivní budování ASŘ výrobních a technolog. procesů	83
4. METODY A TECHNIKY POUŽÍVANÉ PRO BUDOVÁNÍ ASŘ	88
4.1 Systémové pojetí výstavby ASŘ	88
4.2 Multistrukturální pojetí systému řízení	94

4.2.1	Funkční dekompozice systému řízení	97
4.2.2	Algoritmická a programová struktura	100
4.2.3	Organizace informačních toků v ASŘ	102
4.3	Systémová analýza	103
4.3.1	Úlohy o cestách	104
4.3.2	Úlohy o společném rozhraní	106
4.3.3	Úlohy integrační	107
4.3.4	Úlohy kapacitní	108
4.3.5	Úlohy strategické	109
4.4	Systémová analýza	110
4.4.1	Zhodnocení výsledků systémové analýzy	111
4.4.2	Vytvoření modelové představy o budovaném systému	112
4.5	Provozní schopnost ASŘ	114
5.	TVORBA ALGORITMŮ ASŘ VÝROBNÍCH A TECHNOLOGICKÝCH PROCESŮ	117
5.1	Výchozí funkční struktura a koncepční řešení ASŘ	117
5.2	Základní principy tvorby algoritmů řízení	120
5.3	Algoritmy řízení výrobních procesů	125
5.3.1	Algoritmy technické přípravy výroby	126
5.3.2	Algoritmy plánování a zabezpečování výroby	128
5.3.3	Algoritmy operativního řízení výroby	132
5.4	Algoritmy řízení technologických procesů	139
5.4.1	Algoritmy logického řízení	141
5.4.2	Algoritmy číslicové regulace	143
5.4.3	Algoritmy optimálního řízení	147
5.4.4	Algoritmy adaptivního řízení	150
5.5	Dokumentace algoritmického řešení systému	152
6.	TECHNICKÉ PROSTŘEDKY ASŘ TP	159
6.1	Základní principy činnosti řídicích počítačů	159
6.2	Minipočítače SMEP	164
6.3	Mikroprocesory a mikropočítače	167
6.4	Standardní a speciální periferní zařízení řídicích počítačů	170
6.4.1	Technologický pult	170
6.4.2	Vstupní a výstupní zařízení pro styk s procesem	171
6.4.2.1	Analogové vstupy	171
6.4.2.2	Číslicové vstupy	175
6.4.2.3	Iniciační vstupy - přerušení programu procesem	177
6.4.2.4	Analogové výstupy	178
6.4.2.5	Číslicové výstupy	181
6.5	Jednotka styku s prostředím	183
6.6	Spojení průmyslových manipulátorů a robotů s technickými prostředky ASŘ	184
6.7	Vícepočítačové systémy	186
7.	PROGRAMOVÉ A INFORMAČNÍ ZABEZPEČENÍ ASŘ	189
7.1	Operační systémy a základní programové vybavení	191
7.2	Programovací jazyky aplikačního programového vybavení	196
7.2.1	Strojově orientované programovací jazyky	199
7.2.2	Uživatelsky orientované programovací jazyky	201
7.3	Technologie programování	202
7.3.1	Strukturované programování	202

7.3.2	Interaktivní programování	205
7.3.3	Programování mikropočítačů	207
7.4	Uspořádání datové základny	209
7.4.1	Technologie zpracování dat	210
7.4.2	Organizace a uspořádání souborů dat	211
7.4.3	Banky dat	214
7.4.4	Ochrana dat	218
7.5	Postup tvorby datové základny systému řízení	218
8.	SOCIÁLNÍ A PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY ASŘ	224
8.1	Úloha lidského faktoru v ASŘ	224
8.1.1	Psychologické vlastnosti člověka	226
8.1.2	Výcvik operátora na тренаžeru	227
8.1.3	Specifičnost úlohy lidského faktoru v ASŘ	228
8.2	Ergonomické charakteristiky systému řízení	229
8.3	Sociální a psychologické aspekty realizace ASŘ	231
8.3.1	Příprava sociálního klimatu organizace uživatele na zavedení ASŘ	231
8.3.2	Zásady týmové práce v podmínkách výstavby a provozu ASŘ	233
9.	PŘÍKLADY ŘEŠENÍ ASŘ TP	236
9.1	Strojírenství	236
9.1.1	IVÚ pro obrábění malých rotačních částí	236
9.1.2	IVÚ pro obrábění skříňových částí středních velikostí	238
9.1.3	IVÚ s robotem	242
9.2	Hutnictví	245
9.2.1	ASŘ TP vysoké pece	246
9.2.2	ASŘ kyslíkové konvertorové ocelárny	256
9.2.3	ASŘ středojemné válcovny	259
9.2.4	ASŘ válcovací tratě na tlusté plechy	262
9.2.5	ASŘ výroby trub	265
9.3	Chemický průmysl	266
9.3.1	ASŘ výroby suspensního PVC	266
9.3.2	ASŘ pyrolýzy benzínu	266
9.3.3	ASŘ velkorafinerie minerálních olejů ve Schwedtu (NDR)	267
9.4	Energetika	267
9.4.1	Automatizovaný informační systém energetického bloku	268
9.4.2	ASŘ TP elektrárenského bloku 500 MW Mělník II	269
9.4.3	ASŘ TP kompresorové stanice tranzitního plynovodu	272
9.5	Silikátový průmysl	276
9.5.1	ASŘ TP plaveného skla FLOAT	276
9.5.2	ASŘ TP pecní linky v cementárně	278
9.6	Těžba uhlí	279
9.6.1	Automatizovaný informační systém Velkolomu Maxim Gorkij	279
9.7	Potravinářský průmysl	281
9.7.1	ASŘ TP mlékárny Česká Lípa	281
9.8	Dřevařský průmysl	281
9.9	Projektové a konstrukční práce	284
9.9.1	Automatizované projektování technologické přípravy výroby	284
	Příloha I Slovník základních pojmů	289